

AEOLUS

Er is een zee, hier heel ver vandaan. Een zee, blauwer dan blauw, blauwer dan de staalblauwe lucht, blauwer dan het pigment uit de lapis lazuli, blauwer dan het blauw van bevroren vingers in de kou, blauwer dan de jurk van Maria, blauwer dan Berlijns blauw, blauwer dan azuur, zelfs blauwer dan de hemel. De zee heeft de kleur van het blauwste blauw.

In die zee liggen acht eilanden als in een halve kring. Ze lijken te dobberen maar niets is minder waar: het zijn de toppen van vulkanen die door het wateroppervlak prikken om zich te tonen aan de hemel. Verspreid als de letter Y met de punt naar beneden: de eilanden van de God Aeolus. De eilanden heten Lipari, Vulcano, Stromboli, Basiluzzo, Panarea, Salina, Alicudi en Filicudi. Lipari is het grootste eiland. Daar woont de God Aeolus.

De God Aeolus is de bewaarder van de winden: de wind die uit het noorden waait, de zuidenwind die het zand van de woestijn meeneemt, de wind uit het oosten die zo koud en guur kan zijn en de beruchte westenwind. Op het eiland houdt Aeolus deze winden opgesloten in een grot. In de grot op het noordelijkste puntje van het eiland waait het altijd. Binnen in de grot spelen de winden met elkaar, blaast de westenwind de noordenwind dieper de gangen van de grot in of verwarmt de zuidenwind met haar warme lucht de kou van de oostenwind.

Odysseus, op weg naar huis, naar Ithaka, waar zijn geliefde op hem wacht, vaart langs de grot en besluit om aan wal te gaan. Hij wordt vriendelijk ontvangen door Aeolus, die hem en zijn bemanning uitnodigt.

Ze vlijen zich neer op het eikenmos en worden getrakteerd op houtachtige wijn, op eetbare viooltjes van de berghellingen, op een onbekend gerecht met vanille, kaneel en oosterse kruiden, op zoete sinaasappelen, en daarna tenslotte een pijp met rokerige tabak waarna ze draaiërig worden van de geur van munt en patchoeli die uit de bergen opstijgt.

Odysseus wil zo graag terug naar Ithaka, waar zijn vrouw Penelope op hem wacht. Aeolus begrijpt hoe hij verlangt naar de zachtheid van haar vingers, naar de kus op haar hand, naar de streling over haar warme arm, naar de aanraking van haar blanke voeten. Als Odysseus zijn ogen sluit kan hij horen hoe ze zijn paleis binnenkomt, het ruisen van haar rokken, het tikken van haar sandalen op het marmer en het gefluister van haar woorden.

Aeolus begrijpt na het verhaal hoe graag Odysseus terug wil naar zijn vrouw. Daarom loopt hij naar de grot, stopt drie tegenwinden in een grote zak en geeft die aan Odysseus om te gebruiken wanneer er geen zuchtje wind staat zodat hij toch snel thuis kan komen.

Odysseus vertrekt met die zak en door een gunstige wind is hij al snel met zijn schip vlak bij Ithaka. Het einde van de reis lijkt bereikt. Nu het eiland in zicht is, overvalt Odysseus een grote vermoeidheid. Hij kan niet anders dan zijn ogen sluiten om weg te zakken in een diepe slaap.

De bemanning wil weten wat er in de zak van Aeolus zit. Misschien gouden kettingen, diamanten ringen, zilveren schakels, geldstukken of baar goud. Ze sluipen stilletjes naar de zak terwijl Odysseus slaapt en maken het touw los waarmee de zak dicht zit. Ze trekken de zak open en zien niets glinsteren. In plaats daarvan komen Boreas, de noordenwind die zorgt voor koude, duisternis en sneeuw, Eurus, de gloeiendhete oostenwind en Zephyros, de vochtige westenwind eruit.

De winden zijn woedend dat ze opgesloten zaten en nu ze vrij zijn, ballen ze zich samen tot een grote ziedende storm. Een storm die uit alle hoeken waait, die aan je trekt, die van onder komt en van boven. Een storm met harde winden, een storm met vlagen regenwater en ijs. Een storm met nevel en dan weer met droge hete lucht. Een storm met een kabaal alsof de hemel en aarde vergaan.

De storm drijft het schip van Odysseus terug. Zijn geliefde Ithaka verdwijnt in de wolken mist die boven het water hangen. En na dagen voortgedreven te zijn door de storm, komen ze weer aan bij het eiland van Aeolus.